

М Н Е Н И Е

за научните изследвания на ТАНЯ КАЗАНДЖИЕВА, кандидат в конкурса за доцент по „Българска литература и фолклор“ ФНПП – Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Гл. асистент Таня Казанджиева вече няколко години е асистент по „Детска литература и фолклор“ във ФНПП. Тя е доктор по българска литература (възрожденска литература). През последните години Казанджиева проявява засилен интерес към литературата за деца и печели конкурса за асистент във ФНПП през 2013 година.

Първият сериозен изследователски труд на Казанджиева е нейната книга „Македонска звезда“ (ретроспективна антология за малките българи) 1912 година. В нея авторката прави обстоен преглед на едно малко известно списание за деца, което започва да излиза през 1909 година и има за задача да подпомогне „каузата на поробените братя от Македония и Одринско“ (стр. 6,7.). В своето изследване Казанджиева очертава кръга от видни интелектуалци, както и на авторите (писатели и художници), които създават едно завидно художествено ниво на отпечатаните в списанието творби. Казанджиева успява да впише списание „Македонска звезда“ във внушителната група периодични издания за деца след Освобождението. В книгата са поместени кратки очерци за главния редактор и основните сътрудници, както и немалък брой отпечатвани през различните години произведения, оформени в отделни тематични групи.

Подобен подход Таня Казанджиева използва и в новото си изследване „Фрагменти от българската литература за деца и юноши - XX век“. И в него съжителстват изследователски студии с приложен художествен материал. Христоматийната част на изследването очевидно има за цел да илюстрира с нагледни примери направените в отделните статии наблюдения и изследвания. Прекалено големият обем на приложените разкази, стихове и приказки, обаче, надделява и намалява силата на анализите в теоретичната част.

Във „Фрагментите...“ са включени седем студии – три от тях са посветени отново на списанието „Македонска звезда“, а останалите анализират творбите на изтъкнати български писатели за деца, като авторката ги свързва чрез характерна за тях обща идея, близост в художествени внушения или обединяващ ги жанр.

В студиите „Литературата като философия“, „Приказките на поетите“ (Асен Разцветников, Йордан Стубел, Емануил Попдимитров) и „Родният край, като спомен в произведенията на Дора Габе, Константин Петканов и Бленика, публикувани в списание „Прозорче“, Казанджиева насочва вниманието си към недостатъчно изследвани творби на изтъкнати български писатели за деца и в тях откриваме и нейните най-добри и задълбочени анализи и изводи. Интересни за наблюденията ѝ над хумористичните творби на Асен Босев и стремежът ѝ да докаже, че и в типичния за времето на социализма тематичен и естетически контекст се прокрадват и внушения, чужди на тогавашната идейна и художествена матрица.

Студията за Змей Горянин представя един забравен творец за малките, чиито творби биха представлявали интерес и за съвременните деца..

В заключение, представените от Таня Казанджиева две книги доказват нейния траен интерес към литературата и периодиката за деца, добра професионална подготовка и умение да изследва класическите и съвременните творби за тях.

Предлагам на Таня Казанджиева да бъде присъдено научното звание „доцент“.

Доц. д-р. Божанка Константинова